ATILIM

Kurucusu: İ.Bilen

Sayı 14 (204)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı 15 Temmuz 1987

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

Demokratik Türkiye
Daha Güçlü TKP!

Demokrasi Düşmanlarını Geriletmek İçin

REFERANDUMDA EVET!

1982 Anayasasının geçici 4. maddesi için 6 Eylül 1987'de referandum yapılacağı kesinleşti. Böylelikle hem farklı amaçlar için mücadele eden farklı politik güçlerin gündemine, hem de Türkiye'deki demokrasi mücadelesinin odak noktasına kaçınılmaz olarak şu soru geldi: Referandumda nasıl bir tutum almak gerekiyor?

Türkiye Komünist Partisi, 6 Eylül 1987 referandumunda "evet" diyecek, halkımızın da "evet" demesi için çalışacak, referandum kampanyasını tüm yasakların ve 1982 Anayasasının kaldırılması, demokratik hak ve özgürlüklerin eksiksiz sağlanması için propaganda ile birleştirecektir.

Referandumdan "evet" çıkması, en başta, demokrasi mücadelesini güçlendirecek, partimizin öne koyduğu "Demokratik Türkiye" mücadelesinde önemli bir dönemecin alınmasını getirecektir. Gerek 12 Eylülcülerin, gerekse ANAP'ın yükselttikleri referandumdan "hayır" çıkması yönündeki kampanya, bunu kanıtlıyor. Evren-Özal yönetiminin, onları destekleyen emperyalist çevreler ile işbirlikçi oligarşinin amacı bellidir: Türkiye'de parlamenter görünümlü otoriter bir rejimi yerleştirmek, referandumdan sonra gündeme gelecek olan genel seçimler öncesinde Özal hükümetini daha da güçlendirmek. Referandumdan "hayır" çıkması, onların bu amaçlarını kolaylaştıracaktır. Demek ki, saflar bellidir: Bir yanda demokrasi düşmanları ve yasakçılar, öte yanda demokrasi güçleri ve yasaklara karşı olanlar. Bir yanda 12 Eylülcülüğün uzantısı olan otoriter bir rejim, öte yanda demokrasi mücadelesinin güçlenmesi. Sorun özünde şudur: Politik yasakçılık mı meşru sayılıp güçlenecektir, yoksa demokratik Türkiye için mücadele mi? Yalnızca TKP'nin değil, bütün demokrasi güçlerinin önünde duran ikilem budur. Bu nedenle biz komünistler, açık tutum alıyor ve referandumdan "evet" çıkmalıdır, diyoruz. Referandumdan "evet" çıkması, Türkiye'deki tüm yasakların kaldırılması mücadelesinin koşullarını iyileştirecektir.

Öte yandan referandumdan "evet" çıkması, komünistler için şu ya da bu politikacının üzerindeki yasağın kaldırılması sorunu değil, temel insan hak ve özgürlüklerine ilişkin ilkesel tutum sorunudur. Komünistler, temel insan hak ve özgürlüklerinin en ardıcıl savunucularıdır. Temel hak ve özgürlüklerin savunulması ve yaşamda uygulanması için çalışmak, bizim merkezinde insanın ve onun esenliğinin yer aldığı dünya görüşümüzün gereğidir. İnsanların siyasi, ekonomik sosyal ve kişisel hak ve özgürlüklerini bir bütün olarak yaşama geçirmeyi taahhüt eden komünistler, bunların yalnızca bir tanesi için de, bir tanesinin bir maddesi, yani herkese seçme ve seçilme hakkı için de aktif mücadele ederler. Aynı doğrultuda mücadele edenlerle güçlerini birleştirirler. Bu nedenle, MK'mizin 7. Plenumu, 1982 Anayasasının geçici 4. maddesinin kaldırılmasını, insan hakları için mücadele hedeflerimiz arasına koymuştur.

Öte yandan referandum, işçiler için, köylüler için, esnaf ve zanaatkârlar için, gençler ve kadınlar için, aydınlar

Arkası 3. sayfada

Gündemdeki Sorun:

TÜRKİYE'NİN NATO'DAKİ İŞLEVİ

Evren'in "NATO ittifakının oturulup gözden geçirilmesinde yarar vardır" sözleri üzerine çıkan tartışma, Türkiye'nin NATO içindeki rolünün yeniden tanımlanması ihtiyacını bir kez daha ortaya çıkardı.

Bu sözler söylenir ve kamuoyunda tartışma başlar başlamaz, NATO'cular derhal harekete geçtiler. Özal'ın "NATO'dan çıkmamız söz konusu değil" açıklamasını, emekliye ayrılan NATO Başkomutanı B.Rogers'in, Türkiye'nin NATO'dan çıkmasıyla sözümona "kapatılamaz bir gedik doğacağı" sözleri izledi. NATO'nun baş patronu ABD'nin dışişleri bakanlığı ise şu açıklamayı yaptı: "Türkiye'nin aktif ve sadık bir müttefik olarak NATO üyeliğini devam ettireceğinden kuşku duymamız için hiçbir neden yoktur".

Evren ile Özal'ın "aktif ve sadık müttefiklik" konusunda hiçbir kuşku yaratmadıkları açık seçik ortadadır. Ama ABD'nin de, Türkiye'deki militaristlerin de kuşku duymalarını gerektirecek çok neden vardır. Çünkü NATO üyeliğinin devamından yana olduklarını belirtmekle birlikte, Türkiye'de çok geniş güçler "aktif ve sadık bir müttefik" olmak istemediklerini açıkça ortaya koymakta, Türkiye'nin NATO içinde ulusal çıkarlardan yana ve barışın korunmasından yana bir rol almasını istemektedirler. Evren'in sözleri üzerine çıkan tartışma, bunu bir kez daha gösterdi. Çok değişik güçler, eski başbakanlardan B.Ecevit'in ifade ettiği noktada, **"Türkiye'nin NATO içindeki işlevini gözden geçirmesi"** noktasında birleştiler.

Kimler ne dedi, ne önerdi?

SHP Başkanı İnönü, "biz zaten her adımda ilişkilerin gözden geçirilmesini savunduk" dedi ve partisinin bu tutumunun Türkiye'ye yeni nükleer roketler yerleştirilmesine, Türkiye'nin Basra Körfezi'nde serüvenlere sürüklenmesine karşı çıkmasıyla ortaya koyduğunu belirtti. DSP Genel Sekreteri Nuri Korkmaz, "Türkiye bugüne kadar NATO konusunda gerçekten yeni bir değerlendirme yapmalıydı" şeklinde konuştu. Eski dışişleri bakanlarından Hayrettin Erkmen, "gerekirse NATO'nun askeri kanadından çekilebileceğimizi söyleyelim", eski hava kuvvetleri komutanlarından Muhsin Batur, "Bazı NATO manevralarından çekilmeliyiz. Ege'deki ortak tatbikatları durdurmalıyız. NATO emrine verdiğimiz bazı kuvvetleri geri çekmeliyiz" önerilerini yaptılar. Deniz Harp Akademilerinin eski komutanı Yılmaz Usluer ise, "onlar ne kadar müttefikse, biz de o kadar müttefik olalım" dedi. Bülent Ecevit, Konya'da NATO'ya üs verilmemesi, ABD'nin hareket üssü olan İncirlik Üssü-

Arkası 7'de

Politik Büro Genişletilmiş Toplantısında Haydar Kutlu Yoldaşın Kapanış Konuşması:

PARTİ İÇİ TARTIŞMA İÇİN İYİ BİR BAŞLANGIÇ

Yazısı 2. sayfada

Politik Büro Genişletilmiş Toplantısında Haydar Kutlu Yoldaşın Kapanış Konuşması:

PARTİ İÇİ TARTIŞMA İÇİN İYİ BİR BAŞLANGIÇ

Yoldaşlar,

Şimdiye dek yaptığımız toplantılardan farklı bir toplantıyı gerçekleştirebildiğimiz kanısındayım. Eleştirici, arayan, sorunların çözümüne katkı yapmaya çalışan bir dizi konuşma yapıldı. Bu toplantıdan kendi adıma çok yararlandım. Umuyorum ki, tüm diğer yoldaşlar da yararlanmıştır. Sanırım sizlerle, parti sorunlarımıza artık farklı bakmak gerektiği konusunda bir anlayış birliği sağlamış bulunuyoruz.

Bütün yoldaşlar parti içi tartışmanın gerekliliğine katıldılar. Bu toplantımızla açacağımız bu tartışma için iyi bir başlangıç yapmış olduk.

Bir dizi sorun, eksiklik, aksaklık dile getirdiniz. Sorunların bu açıklık ve çıplaklıkla parti yönetiminin önüne getirilmesi de yeni ve ileri bir adım oldu. Parti yöneticisi yoldaşlarımızın, yani PB ve MK üyelerimizin bu sorunlar üzerinde şimdiden sonra daha kapsamlı ve sonuç alıcı duracaklarına inanıyorum. Dile gelen sorunlar öz açısından ülkedeki parti örgütlerimizin sorunlarıyla aynıdır. Parti yönetimi olarak parti çalışmalarını hızlandırma amacıyla tartışma açma kararımızın temelinde yatan neden de bu sorunlardır.

Artık sorunlar ortaya kondu. Şimdi onlara eskisi gibi yanaşılamaz. Konuşmalarda da açıkça görüldüğü gibi sözünü ettiğimiz sorunlar gerçi gelişmenin, ilerlemenin sorunlarıdır, ne var ki, böyle de olsa bir kez ortaya çıktıktan ve görüldükten sonra çözümler, yanıtlar zamanında verilmezse, ilerlemenin sorunları derhal zıddına dönüşür, önce durgunluğa, sonra da gerilemeye, başarısızlığa götürür.

Konuşmalarınızda yalnız sorunlar yoktu; bunları aşabilecek, daha ileriye gidebilecek güçlere sahip olduğumuzu da ortaya koydunuz. Şimdi önemli bir deney ve kadro birikimimiz var.

İşte sorun da burada. Eğer bu gizli güç harekete geçirilemezse, işe, eyleme yöneltilemezse, keskin sirke misali küpüne zarar verecektir. Başka deyişle, açış konuşmamda da belirttiğim gibi kendimizin seçtiği yol bize bu güç birikimini sağladı. Eğer bu yolun gerekleri olan temel görevler yerine getirilemezse, aldığımız yol bize zarar veren bir ilerleme olacaktır. Eğer köprünün başında durup öbür yaka için türküler tuttursaydık, köprüden geçmeye cesaret etmeseydik hiçbir sorun yoktu. Herkes bize, "aferin iyi türkü söylüyor" diyecekti. Biz, bildiğiniz gibi böyle yapmadık. O ince ve tehlikeli köprüyü geçmek üzere yürüdük. Şimdi herkes bu işimize, eylemimize bakıyor. Ve tam da ortadayız. Hızla ilerlemek, karşıya ulaşmak zorundayız, geriye dönüş yoktur.

Kendi seçtiğimiz yolun sonucu yarattığımız zorluğun altını bir kez daha çizmek istiyorum. Zorluk şudur: İllegal partiyiz, ama legal bir parti gibi önümüze ödevler koyduk. Şimdi görüyoruz ki, bu temel ödevler kendimizi baştan aşağıya yenilemeyi zorunlu kılıyor. Böyle bir yenilenme kendi seçtiğimiz yol ile de bağlı değildir. Dünyamızdaki ve ülkemizdeki yeni durumun, 80'li yılların yeni gelişmelerinin bir sonucudur. Bu bile şunu gösterir ki, seçtiğimiz yol zorunluydu, bu nedenle de doğrudur.

Bir komünist partisi niye vardır, biz niye varız? Herkesten daha iyi olmak yalnız kendimizden hoşnut olmak için yeterli olabilir. Biz en iyiyiz, en güçlüyüz diyebiliriz, ama bu neye yarar? Eskisi gibi düşünseydik bunu yeterli görebilirdik. Hayır! Bir komünist partisi nesnel zorunluğa yanıt verebiliyorsa, o zaman varlık nedeni vardır. Başarısı da nesnel zorunluğu doğru biçimde yakalamasına bağlıdır.

Bunları şunun için söylüyorum: Yukardan beri bir yolun seçiminden sözettim. Gerçek anlamda bir seçme durumu ile karşı karşıya değiliz. Bu yol bugünkü koşullarda artık zorunluluktur. Bugün yasal bir parti gibi çalışmak, yığınsal nitelik kazanmak, güncel bir politikaya sahip olmak, ülkemizin, halkımızın daha bugünkü sorunlarının çözümüne sahip çıkmak, hemen yarın iktidara gelecekmişizcesine hazırlanmak, böyle bir sorumlulukla politika yapmak, yasal bir parti haline gelme zorunluluğunu görmek, tüm bunlar bir tercih sorunu değildir. zorunluktur.

Burada dile getirilen sorunların nedenleri düşünülürken tüm bunların akılda tutulması gerekir. Parti çalışmalarına, eksiklerimize, aksaklıklara iki açıdan bakılabilir: Köprünün başında kalmalıydık diyorsak başka, karşıya geçmeliyiz diyorsak başka. Bunu bilinçle önünüze koymazsanız sorunlar içinde önemli olanı ve tutulacak halkayı da bulamazsınız. Hızlı gidiyoruz, biraz duralım, nefes alalım, eksiklerimizi giderelim diye düşünen yoldaşlarımız varsa bu ayrımı tekrar düşünmelidirler.

Dünya komünist hareketinin tartıştığı sorunlara da doğal olarak girmiş bulunuyoruz. Bu konu ile bağlı temel bir konu, yenilenme fikrini neden benimsediğimizdir. Söyledim, biz bu gereksinimi kendi arayışlarımız sonucu gördüğümüz içindir ki, doğruluğunu özünden kavrıyoruz. Eğer kendi sorunlarımızın bunu gerektirdiğini bir yoldaş kavramamışsa ona yenilenme düşüncemiz bir taklit gibi de görünebilir. Ama bu, onun yanılgısı olacaktır, bizim değil.

SBKP'nin teoride 30'lu-40'lı yıllarda kalınmış olduğu saptaması üzerinde düşünmek gerekir. Bunda her parti gibi bizim de sorumluluğumuz yok mudur? Eğer bugün de, "duralım bekleyelim, yeni denilen konuları SBKP aydınlığa çıkarsın, sonra biz alalım" dersek, aynı sorumsuzluğu sürdürmüş olmayacak mıyız. Asıl o zaman taklitçi olmayacak mıyız?

Bazı yoldaşlar ise samimi olarak yeni ortaya atılan görüşleri inceleme, öğrenme, kavrama gereksinimleri olduğunu dile getirdiler ki, onlara tamamen hak veriyorum. Bu tutum yukarda söylediğim tutumdan farklıdır. Bu yoldaşlar durup beklemekten sözetmediler. Ancak öğrenme gerekliliğinden sözettiler. İşte sorunlara yeni tarz yaklaşım tam da bunu gerektiriyor. Yeni denilenleri de kalıp gibi kavramamak, eleştirel bir yaklaşımla ele alıp tartışmak ve özüyle anlamak. Teorik sorunlara böyle titiz yaklaşmak isteği, yineliyeyim ki, yerindedir. Bu sorunlara ancak bir yandan kollektif kafa yorarak, diğer yandan yeni bilimsel bilgilerle donanarak titiz yaklaşabiliriz. Örneğin kapitlizmin gelişiminde günümüzün yeni çizgilerinden sözediyoruz. Bunun kimi özelliklerini görebiliyor ve söylüyoruz. Ne var ki, bu konu daha etraflı ele alınmak zorundadır. Ayrıca ülkemizde bu yeni çizgilerin yansımaları nelerdir, ülkemizdeki ekonomik, sosyal, politik, kültürel gelişmelerde ne gibi yeni çizgiler vardır, bunların hepsi dev gibi konulardır.

Bu toplantıda yeniye kollektif yaklaşmayı denedik. Daha ilk adımda pratik olarak gördük ki, tartışmada metod sorunu önemlidir. Bu kendini kimi yerde bir üslup sorunu olarak gösteriyor. Eğer bugün temel yönelim bir arayış çabası ise, sorunları artık incelenmiş, tamamlanmış süreçlerin kesin sonuçları gibi koymamalıyız. Düşüncelerimizi şaşmaz, yanılmaz tartışmacı üslubu ile koymamalıyız. Düşüncelerimizin doğruluğuna güveniyor olmamız başka şeydir. Bu güvenle kendinden emin konuşmamız başka şeydir. Bu güvenle kendinden emin konuşmamız başka şeydir. Ama karşımızdakinin ne demek istediğini, söylediğindeki doğruluk paylarını görmeye çalışmalıyız. Kendi görüşlerimizi de yanlış anlamalara olanak vermeyecek biçimde açık ve duru ortaya koymalıyız.

Yenilenme sancılı bir süreç olacaktır. Kuşkusuz birbirimizin görüşlerini eleştireceğiz, tartışacağız. Bundan güzel ne olabilir? Bu bize canlılık kazandıracaktır. Ne var ki, bu tartışma yoldaşça ve partili ruhta olmalıdır. Kendini yenilemesi için yoldaşlara, birbirimize yar-

Arkası sayfa 6'da

SBKP MK Plenumu Yapıldı:

DAHA FAZLA SOSYALİZM DAHA FAZLA DEMOKRASİ

25-26 Haziran 1987'de SBKP MK Plenumu yapıldı. Plenum, SBKP MK Genel Sekreteri M.S.Gorbaçov'un sunduğu "Ekonominin Yönetiminde Köklü Yenilenmede Partinin Görevleri" başlıklı raporu ve Politik Büro'nun faaliyetlerini görüştü ve onayladı. "Ekonominin Yönetiminde Köklü Yenilenmede Partinin Görevleri" başlıklı bir kararı ve daha önce basında ve işletmelerde tartışılmış olan SSCB'nin devlet işletmeleri üzerine yasa tasarısını onaylayan Plenum, bakanlar kurulunu taslağı SSCB Yüksek Sovyet toplantısına sunmakla görevlendirdi. Parti yönetim organlarında çeşitli değişiklikleri gerçekleştiren Plenum, SBKP'nin 19. ülke çapındaki konferansının 28 Haziran 1988'de yapılmasını kararlaştırdı. Konferans, SBKP 27. Kongre kararlarının uygulanmasını, 12. Plan döneminin ilk yarısında elde edilen sonuçları gözden geçirecek, parti ve toplum yaşamının demokratikleştirilmesiyle ilgili yeni önlemleri görüşecek.

SBKP MK Genel Sekreteri M.S.Gorbaçov, Plenuma sunduğu raporda yenilenme sürecinin SSCB'nin politik yaşamında, ideolojik alanda, moral ve manevi alanlarda köklü değişikliklere yol açtığını belirtti, şöyle dedi: "Sosyalizmin olanakları, onun pratikte insana neler verdiği ve sosyal alanda ne denli etkin olduğu, yenilenmenin nasıl gerçekleştiğiyle, onun sonuçlarıyla ölçülecektir."

Yeni durumun, belirli ölçüde ekonomik göstergelere yansıdığını açıklayan Gorbaçov, son iki yıl içinde emek üretkenliğinde görülen artışın, bir önceki dönemde, yani 11. Plan döneminde sanayi ve inşaatta görülen ortalamanın yüzde 30, tarımdakinin ise yüzde 100 üzerinde olduğunu bildirdi. Sosyal alandaki yatırımların önemli ölçüde arttığını kaydetti.

Toplumdaki devrimci değişikliklerin sonucu olarak yenilenmenin gerekleri, yaratıcılık ve yapıcı girişimcilik ile, tutuculuk, atıllık ve dar çıkarcılık arasındaki çelişkinin öne çıktığını kaydeden SBKP MK Genel Sekreteri, bu çelişkinin demokrasinin daha da geliştirilmesiyle çözülebileceğini söyledi.

Şu anda durgun suların harekete geçirildiğini, şimdi en önemli aşamaya, yenilenme doğrultusunda somut pratik adımların atılması aşamasına gelindiğine işaret eden Gorbaçov, parti nasıl çalışırsa, yenilenmenin de ona göre biçimleneceğini vurguladı.

Eleştirel analizlerin ve deneyimlerin sonucu olarak ekonominin yönetiminde radikal bir reform yapılması gerektiğini belirten Gorbaçov, gıda malları üretiminin artışı, 2000 yılına kadar her ailenin ev sahibi yapılması ve halkın hizmet ve tüketim malları ihtiyaçlarının karşılanması görevlerini, yenilenmenin en önemli görevleri olarak saydı. Bu alanda başarılı uygulamalarla geride kalan parti ve devlet organlarının bir karşılaştırmasını yaptı.

Lenin'in "yenilenme ne kadar derin olacaksa, ona karşı o kadar büyük ilgi uyandırmak ve bilinçli bir tutum hazırlamak gerekir, yeni yeni milyonları bunun zorunluluğuna inandırmak gerekir," sözlerini hatırlatan SBKP MK Genel Sekreteri, ancak halkın kendilerini kontrol etmesini istemeyenlerin demokrasiden korktuklarını sözlerine ekledi. İnsan faktörünün olağanüstü önem kazandığı koşullarda emekçilerin politik, ekonomik, sosyal, moral, her alanda efendi olduklarını tam olarak hissedebilmeleri ve buna göre davranmaları için ekonominin yönetiminde yapılacak köklü değişikliklerin şu temellere oturtulmasını istedi: 1- İşletmelere her alanda daha fazla özerklik, işletmelerin özyönetimi, kendi kendini finanse etmesi; 2- Ekonominin merkezi yönetiminin köklü bir biçimde yenilenmesi; 3- Planlamada, maliyede, fiyat sisteminde yenilenme ve toptan ticaret sistemine geçiş; 4- İşbirliği olanaklarını artıran ve bilimsel-teknik devrimin en kısa zamanda üretime yansıtılmasını sağlayacak örgüt yapıları; 5- Öz yönetimin geliştirilmesi, insan kişiliğinin potansiyellerini aktifleştirecek bir mekanizma oluşturulması.

Ekonomik mekanizmadaki değişikliklere niçin işletmelerden başlanması gerektiğini de Gorbaçov, şu argümanlarla temellendirdi: İşletmeler, en önemli ekonomik süreçlerin gerçekleştiği, tüm halkın gereksinimlerinin üretildiği, bilimsel-teknik devrimin maddeleştiği yerlerdir. İşletmelerdeki emek kollektifleri, insanlar arasındaki ekonomik ve sosyal ilişkilerin gerçekleştiği, birey-kollektif-toplum çıkarlarının içiçe geçtiği birimlerdir.

Ekonominin Yönetimindeki Köklü Yenilenme'nin bir süreç işi olduğunu belirten SBKP MK Genel Sekreteri, ancak yine de yeni uygulamalara geçilmesinin 3 yıl içinde tamamlanması 13. Plan dönemine yalnızca aksaklıkların giderilmesi işinin kalması gerektiğini belirtti.

SSCB'deki yenilenme hareketinin dünya çapında ilgi uyandırdığını belirten Gorbaçov, Batı'da bu olup bitenlerden hoşnut olmayanların varlığına dikkat çekti, bunların SSCB'deki demokratikleşme ve açıklık sürecine kendi değerlerini vehmetmeye kalkıştıklarını kaydederek, şöyle dedi: "Biz herhangi birisinin hoşuna gitmek için yenilenmeyi gerçekleştiriyor, demokrasiyi geliştiriyor ve sosyalizmin değerlerini pekiştiriyor değiliz. Biz, bunları, toplumumuz yenilenme ile, demokratikleşme ile sosyal-ekonomik ve manevi ilerlemenin yeni doruklarına ulaşsın diye yapıyoruz ve yenilenme yolundan dönmeyeceğiz."

SBKP MK toplantısından kısa süre sonra, 29-30 Haziran 1987'de toplanan SSCB Yüksek Sovyeti, devlet işletmeleri yasa tasarısını önemli sorunlara ilişkin halk tartışmasına ilişkin yasayı ve sorumlu görevlerdekilerin yetkilerini düzenleyen, bunlara karşı dava açılması olanağını sağlayan yasayı tartışarak kesinleştirdi.

Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümü yaklaşırken yapılan SBKP MK Plenumu Sovyet komünistlerine ve tüm dünyaya önde duran hedefi şöyle formüle etti: Daha fazla sosyalizm, daha fazla demokrasi!

REFERANDUM'DA EVET !

Başı 1. sayfada

için, barış güçleri için, çevrenin korunmasından yana olanlar için, Kürt halkı için kendi istemlerini ve mücadele hedeflerini ortaya koymak, bunlar temelinde mücadeleyi yükseltmek için bir platformdur. TKP, referandumdan "evet" çıkması için kampanya yürütürken, mücadeleye kendi istemleriyle katılan bütün toplumsal kesimleri vargücüyle destekleyecektir.

Referandumda alınacak tavır konusunda öteki demokrasi güçleri nasıl bir tutum almaktalar?

Türk-İş temel insan hak ve özgürlüklerine saldırıların önlenmesi, sendikal hak ve özgürlüklerin sağlanması, ekonomik politikanın durdurulması ve bir avuç sermayedarın siyaset tekeline son verilmesi gibi, son derece haklı 9 gerekçe belirterek, referandumdan "evet" çıkması için çalışacağını açıkladı. Esnaf Birlikleri Konfederasyonu Başkanı Hüsamettin Tiyenşan, "demokrasinin işlerlik kazanabilmesi için" yasakların kalkmasına "evet" diyeceklerini bildirdi. Ziraat Odaları Birliği Başkanı Osman Özbek, "demokrasinin tabanına batmış dikeni çıkartmak için" referandumda "evet" denmesi gerektiğini söyledi.

DYP ülke çapında büyük çaplı bir "evet" kampanyası başlatmış bulunuyor. RP Başkanı Ahmet Tekdal, 6 Eylül referandumu için "evet" kampanyası açacaklarını belirterek, "ebedi yasaklar olan TCK'nundaki 141,142, 163. maddelerin kaldırılmasını" istedi. Buna karşın, SHP referandumda "evet" diyeceğini açıklamış olmakla birlikte, kampanya yürütmekten ısrarla uzak duruyor. Açık ki, bu pasif tutumun sürmesi, yalnızca sözkonusu yaklaşımın sahiplerini değil, demokrasi mücadelesinin bütününe zarar verecektir. Referandumdan "hayır" çıktığında kazanacak olan, yalnız ve yalnızca 12 Eylül'ün devamı olan bir otoriter rejimi arzulayanlar olacaktır.

12 Eylül 1980'den bu yana geçirdiğimiz bütün dönüm noktaları, hiç kimsenin tek başına Türkiye'yi demokrasiye ulaştıramayacağını defalarca kanıtladı. Artık sıra bütün demokrasi güçlerinin birleştiklerinde durumu değiştirebileceklerini kanıtlamaya gelmedi mi?

BAŞARININ ANAHTARI BİRLİKTİR

Yüksek öğrenim gençliği, sorunlar ve bunların çözümü uğrunda verilen mücadelelerle dolu bir ders yılını daha geride bıraktı. Aynı sorunların, hatta biraz daha artmış, biraz daha karmaşıklaşmış olarak önümüzdeki yıl da gündeme gelmesi şimdiden kaçınılmaz görünüyor.

Cumhurbaşkanı Evren'in Sivas'ta yaptığı konuşmada bir yandan öğrenci harçlarının artırılabileceğinin işaretlerini vermesi, bir yandan öğrenci derneklerini hedef alan sözler sarfetmesi bunun ilk belirtileridir. Öte yandan son iki dönemde toplam 32 bin öğrencinin okullarıyla ilişkilerinin kesilmesinin ardından, bu ders yılı da, harç ödeyememe durumu bir yana yalnızca 44. madde yüzünden 10 binin üzerinde öğrencinin yüksek okul ve üniversitelerden atılacağı hesaplanıyor.

Geçen ders yılında 44. madde, harçlar, beslenme ve barınma zorlukları vb. tüm sorunların çözümü için verilen mücadelenin odak noktası haline gelen öğrenci derneklerinin, hükümetin sinsi bir saldırısına hedef olmasına, yüksek öğrenim gençliği Nisan direnişiyle güçlü bir yanıt verdi. Bu direniş aynı zamanda yüksek öğrenim gençliğinin örgütlü mücadele potansiyellerini de ortaya çıkardı. Gerek Nisan direnişi ve gerek de ardından gerçekleştirilen yürüyüş miting, panel ve benzeri büyüklü küçüklü bir dizi faaliyet, hem olumlu, hem de olumsuz dersleriyle, sonuç alıcı mücadelede gençliğin birliğinin yaşamsal önemi kavranmadıkça ve bunun gerekleri yerine getirilmedikçe, kazanımların korunması ve ilerletilmesi düşünülemez. Birlik, yüksek öğrenim gençliğinin önümüzdeki yılda mücadeledeki başarısının anahtarı olacaktır.

İstanbul'dan U.Bulutlar'ın bu sayıda yer verdiğimiz "Nisan Direnişi ve Daha İleri Gidebilmek İçin" başlıklı yazısında da bu konu özellikle vurgulanıyor.

Öte yandan geçen öğrenim yılında başta Fransa, İspanya, ABD olmak üzere bir dizi kapitalist ülkede de yüksek öğrenim gençliğinin akademik sorunlarının çözümü için ve paralı öğrenim ile antidemokratik baskılara karşı yükselen mücadelelerine tanık olundu. Bir çok ülkede öğrenciler ülke sınırlarını da aşan yankıları beraberinde getiren gösteri ve çıkışlar gerçekleştirdiler. Uluslararası Öğrenciler Birliği Başkanı Josef Skala'nın, Barış ve Sosyalizm Sorunları Dergisi'nin (Yeni Çağ) 6. sayısında yer alan yazısı, kapitalizm dünyasında kazanılmış haklara karşı yöneltilen sosyal öç politikasının yüksek öğrenim gençliği özelindeki uygulamalarına karşı gerçekleştirilen bu güçlü çıkışları özlü bir şekilde değerlendiriyor. Yararlı olacağını düşünerek sözkonusu yazıyı da sayfamızda aktarıyoruz.

NİSAN DİRENİŞİ VE DAHA İLERİ GİDEBİLMEK İÇİN

U.Bulutlar/İstanbul

Yüksek öğrenim gençliği olarak, Nisan direnişimizle, rejimin oyununu bozduk, ona istediği gibi at oynatması fırsatını vermedik. Derneklerimize sahip çıkarak, söz hakkımıza yönelen bu antidemokratik saldırıya karşı direndik. Bizim bu haklı direnişimizi, geniş güçler destekledi. Rejim dayanışma ile kenetlenmiş olan öğrenci gençliğin kararlılığı karşısında geri çekildi.

Zafer sarhoşluğunda değiliz. Neyi kazandığımızı, neleri kazanmamız gerektiğini iyi biliyoruz, bilmek zorundayız. Derneklerle ilgili yasayı geri çeken hükümet, şimdi yeni bir saldırı için uygun bir zamanı bekliyor. Öyleyse Nisan direnişimizin derslerini iyi özümsemeli, akademik demokratik istemlerimiz temelindeki mücadelemizi ete kemiğe büründürmeliyiz. Bunun için Nisan eylemlerinde ortaya çıkan öğrenci gençliğin mücadele potansiyeli bize ışık tutmalıdır.

"Siz üç beş kişisiniz", "öğrencilerin çoğunluğu öğrenci derneklerini istemiyor" diyenlere güçlü bir yanıt verilmiştir. Öğrenci derneklerinin kurulmasının ve üye olunmasının önüne kale duvarları gibi surlar çeken rejim, gene de örgütlerimizin ve örgütlü mücadele yürütmemizin önüne geçememiştir. Dernek üyesi olsun-olmasın, dernek çalışmalarında yer alsın-almasın, geniş bir öğrenci kesimi yürüyüşle, açlık greviyle, yemek boykotuyla, imza vererek, dayanışma dileğini ileterek, kamuoyu yaratarak öğrenci derneklerine sahip çıkmıştır.

Rejim sözkonusu saldırıyla gençliğin bütününü, politik, ileri kesimlerinden koparmaya yeltendi, ama başaramadı. Mücadele sürecinde politik kesimlerin kararlılığı, siyasal polisin provakasyonlarını bozguna uğrattı. Eylemler sürecinde devrimci demokrat öğrencilerle geniş gençlik yığınlarının kaynaşmasında önemli adımlar atıldı.

Nisan direnişinde bir şeyi daha gördük; değişik politik görüşlerden demokrat öğrenci çevrelerinin tüm gençliğin çıkarları söz konusu olduğunda aralarındaki görüş ayrılıklarını bir kenara bırakabileceklerini, bırakmaları gerektiğini canlı pratikte yaşadık. Oysa biliniyor, öğrenci örgütlenmesinde yer alan bir kısım arkadaşımız, derneklerdeki temel mücadeleyi, başka politik görüşlerden arkadaşlara karşı mücadele olarak görme eğilimindedirler. Ancak bu, ne sözkonusu arkadaşların, ne de geniş öğrenci gençliğin yararınadır. Polis yürüyüşümüze saldırdığı zaman omuz omuzaydık, birlikte karşı koyduk. Görüşü ne olursa olsun ya da kesin bir politik tercihi olsun olmasın gözaltına alınan tüm arkadaşlarımız birlik içinde öğrenci derneklerini savundular, baskıları protesto ettiler. Dışarda olanlar ise onlarla dayanışma için yemek boykotları, karanfilli eylemler ve bir dizi çalışma düzenlediler. Bu örnek tutumlara yalnız polisin doğrudan saldırısı söz konusu olduğu zaman mı tanık olmalıyız? Gerçekte her an, rejimin doğrudan ya da dolaylı saldırısı altında değil miyiz? O zaman aynı örnek tutumu neden sürekli kılmayalım? Bu tutumu öğrenci gençlik içinde herkesin üzerinde birleştiği genel geçer bir davranış kuralı haline neden getirmeyelim?

Çeşitli politik gruplaşmalar, öğrenci gençlik içinde de yansımasını buluyor. Bu doğal bir olgudur. Bu aynı zamanda, öğrenci gençliğin daha geniş bir kesiminin politik sorunlarla tanışmasına, bunları tartışmasına, bu konulara ilgi duymasına da yardımcı oluyor. Ama

Arkası 6. sayfada

"OLAĞANÜSTÜ ÖNEM TAŞIYAN GEZİ"

Çin Komünist Partisi MK Genel Sekreterliği görevini yürütmekte olan Çin Halk Cumhuriyeti Başkanı Zao Ziyang'ın Haziran ayı içinde Polonya, Demokratik Alman Cumhuriyeti, Çekoslovakya, Macaristan ve Bulgaristan'ya yaptığı gezi, "Renmin Ribao" gazetesi tarafından "olağanüstü önem taşıyan bir gezi" olarak nitelendirildi. Önde gelen bir Çin yöneticisinin 20 yıldan beri ilk kez Avrupa'daki sosyalist ülkeleri ziyaret ettiğini belirten gazete, her ülkenin sosyalizm kuruculuğunda kendi koşullarından yola çıktığını, ancak tüm ülkelerin üretici güçlerini geliştirmeyi hızlandırma yolunda yürüdüklerini, halkın yaşam düzeyini yükseltmede önemli kazanımlar sağladıklarını belirtiyor, Çin'in bu deneyimlerden öğreneceği pek çok şeyin bulunduğunu kaydediyor.

Renmin Ribao'daki yazıda şöyle deniyor: "Doğu Avrupa ülkeleriyle uzun erimli, istikrarlı ve geniş kapsamlı ilişkilerin geliştirilmesi partimizin ve hükümetimizin önemli bir doğrultusudur. Kesinlikle inanıyoruz ki, Çin ile bu beş ülke ve Doğu Avrupa'nın öteki sosyalist ülkeleri politik alanda karşılıklı saygıya, ekonomik alanda eşitlik ve karşılıklı yarara dayalı dostça işbirliğinin gelişme perspektifleri çok yararlı olacaktır."

Haber ve yazılarınızı aşağıdaki adrese gönderebilirsiniz. Mektuplarınızda kimliğinizi açığa vuran, gizli kalması gereken bilgilere yer vermemelisiniz!

Yazışma adresimiz:
BOX 16 367 S 103 27
Stockholm - İSVEÇ

BİR GENELKURMAY BAŞKANLIĞI ATAMASININ DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

• M.ERGÜL

Genelkurmay Başkanlığı'na yapılan son atama, yine sorun oldu. Siyasal yaşamda çalkantılar yarattı. Bu atama, neleri gösterdi? Neleri düşündürdü?

En başta, ileri, uygar bir toplumda, Genelkurmay Başkanı'nın atanması, büyük bir sorun olmaz. Sıradan bir olay gibidir. Gazetelerde önemli bir yer tutmaz bile. Çoğu ülkede, Genelkurmay Başkanı'nın adını, yurttaşların çoğu bilmez de...

Bizde, ordunun toplum yaşamında her zaman özel bir yeri olmuştur. Ama Genelkurmay Başkanlığı'nın önde gelen bir sorun oluşturması, diyebiliriz ki, son yirmibeş yılın işidir. Bunun nedenlerine girecek değiliz. Ancak akla uygun olanı, varılabilecek sonucu söyleyebiliriz: Genelkurmay Başkanlığı'na yapılacak atama, bir sorun olmamalı, toplumda bir çalkantı yaratmamalıdır. Siyasi bir bunalıma yol açmamalıdır. Akla, sağduyuya uygun olanı, sanırız budur.

Ama son atama, yine böyle olmamıştır. Bu atama, bir kez daha devlet yönetiminde yetki paylaşımı konusunu gündeme getirmiştir. Yürütme organına bağlı, onun bir parçası sayılabilecek ordu, 'devlet içinde devlet' olarak mı kalacaktır? 12 Eylül darbesiyle başa gelen 5 kişilik cunta böyle olmuştur. Yürütme, yasama, hatta yargı yetkisini elinde toplamıştır. Bunun olumsuz sonuçlarını ise herkes biliyor.

Demek ki, Genelkurmay Başkanı'nı atamada yetkinin hükümette olması, akla uygundur. Hatta bu yetkinin, siyasi sorumluluğu bulunmayan Cumhurbaşkanı'nca sınırlanmaması da esas olmalıdır.

Ne var ki, bütün bunlar işin yalnızca bir yanıdır. Sivil bir hükümet ve Büyük Millet Meclisi, elbette her şeye sahip çıkmalıdır. Ama bu, şimdiki gibi değil, eğer normal bir hükümetse. Halkın iradesine dayanıyorsa... Gerçekten hükümet üzerinde yeterli bir denetim varsa ve bu denetim işletilebiliyorsa... Eğer Meclis, demokratik bir seçimle gelmişse, o zaman gönül rahatlığıyla diyebiliriz ki, hükümetin tasarrufu normaldir. Buna kolay kolay kimsenin de, herhalde, köklü bir itirazı olmaz.

Ama durum böyle midir? 6 Kasım 1983'te ortaya çıkan Meclis'in demokratik bir seçimle geldiğini sağduyu sahibi hangi yurttaş kabul edebilir? Bugün "demokrat" diye bazı çevrelerin alkış tuttuğu Özal ve ANAP'ın ise cuntanın koyduğu siyaset yasaklarının bir ürünü olduğunu artık daha çok sayıda insan görebiliyor.

Görülüyor ki, Başbakan Özal, 12 Eylül darbesinin getirdiği yasaklar sayesinde, herhalde başka türlü hayalinden bile geçiremeyeceği Başbakanlık koltuğuna oturabilmiştir. Cuntacı generallerin koyduğu yasakların ürünü olan Özal, şimdi ise o yasakları koyanların ve uygulayanların bir bölümünü bozuk para gibi harcayabilmektedir.

12 Eylül'de demokrasiyi kurban eden generallerin bir bölümü, şimdi demokratik bir yapının yokluğunun kurbanı olmuşlardır. Elbette kendi düşen ağlamaz. 12 Eylül darbesinden sonra kimsenin konuşmasına izin vermeyen bir Orgeneral Necdet Öztorun, şimdi kendisi de konuşmaya fırsat bulamadan ve Genelkurmay Başkanı olmayı umarken, apartopar ordunun dışında bulmuştur kendini. 57 yıllık bir askerin mesleği, kendisi de hiç konuşamadan ve limon sıkılır gibi köşeye atılmıştır. Siyaset yasaklarıyla Özal'a yolu açanlar, 2000 yılına kadar ordunun tepesinde planlar yapanlar, şimdi ortaya çıkmasında büyük paylarının bulunduğu Özal'ın kurbanı olmuşlardır. Bundan da sanırız herkes için alınacak dersler vardır.

Hatırlanacaktır... 12 Eylül darbesini "bizim çocuklar, bizim generaller Türkiye'de darbe yaptılar" diye sevinçle karşılamıştı Beyaz Saray yetkilileri... Şimdi emekli Orgeneral Turgut Sunalp, gazeteci Emin Çölaşan'a anlatıyor: "Genelkurmay olayı patlak vermeden bir hafta önce durum, Amerikalı bir senatör tarafından, o sırada Amerika'da bulunan bir dostumuza bildirilmiştir." **(Hürriyet,** 5 Temmuz 1987).

En az bir hafta öncesinden Özal'ın Genelkurmay Başkanlığı konusunda ne yapacağını Amerikan yetkilileri biliyor. Ama bizde Genelkurmay Başkanı ve Kara Kuvvetleri Komutanı bilmiyor. Kendileri 12 Eylül'de ABD ile işbirliği içinde bir darbeyle başa gelen generallerin bir bölümü, şimdi yine Amerikan yönetiminin bilgisi içinde bir tasfiyenin kurbanı olmaktadırlar. ABD ile ilişkiler konusunda, sanırız, bundan da herkesin çıkaracağı bazı dersler olmalıdır.

12 Eylül darbesine alkış tutanlar, şimdi Özal'ın Genelkurmay Başkanlığı'na yaptığı atamayı "Demokrasinin zaferi" diye göklere çıkarıyorlar. Eğer gerçekten öyleyse, o zaman Başbakan Özal, neden siyasi karşıtları üzerindeki yasakları fiilen savunuyor? Niye doğrudan seçime gitmek yerine, kaba bir kurnazlıkla, en doğal yurttaşlık haklarını seçme ve seçilme hakkını referandum konusu yapmaya kalkışıyor? Bunun değil demokratlıkla, asgari siyasi ahlak ölçüleriyle bağdaşır yanı var mıdır?

Genelkurmay Başkanlığı'na yapılan atama, ülkemizin yönetiminin güvenilir ellerde olmadığını bir kez daha göstermiştir. Devletin en tepesinde, "insan, insanın kurdudur" anlayışı egemendir. Generallerle generaller arasında, ordu ile hükümet arasında, ne kadar birlikte görünmeye çalışırlarsa çalışsınlar karşılıklı bir güvensizlik vardır. Siyasi yaşamda uygar ilişkilerin ve demokratik bir mekanizmanın son derece sınırlı olduğu bir ortamda yapılan bu atama, söz konusu güvensizliği daha da derinleştirecektir.

Açıktır ki, halkı perişan eden 24 Ocak kararlarını askeri bir diktatörlük olmadan uygulayamayan işbirlikçi oligarşi ve Özal, yine generallerin desteği olmadan bu halk düşmanı politikayı sürdüremez. Son atamadaki Evren-Özal işbirliği de bunun bir ifadesi olmuştur. Özal, bir diktatörlüğü zorunlu kılan IMF politikalarının uygulayıcısıdır. Diktatörlüğün sivil görüntüsüdür.

Referandum öncesinde, Özal'ın sahte demokratlığı, "başka kimsenin yapamadığını ben yaptım, orduya sivil yönetimin iradesini kabul ettirdim" demesi kimseyi aldatmamalıdır. Çünkü siyaset yasaklarının sürmesi için, referandum öncesinde siyasi karşıtlarına karşı Özal'ın böyle bir güç gösterisine, böyle bir şırıngaya gereksinimi vardır.

Son yılların bütün gelişmelerinin kanıtladığı gibi ordu ile hükümet ve parlamento arasındaki ilişkide, genel olarak ordunun politik yaşamdaki yerinde gerçekten köklü değişikliklere ihtiyaç vardır. Ama bunun için önce hem demokratik bir hükümet hem de ordu içinde bir reform zorunludur. Ne ANAP hükümetinin, ne de bugünkü ordu yönetiminin politikası ve eylemleri bu ihtiyaca yanıt vermeye yönelik değildir.

Son atama, Türkiye Komünist Partisi'nin Silahlı Kuvvetlere İlişkin Reform Programı'nın ne denli güncel ve ivedi olduğunu da gösteriyor. Reform Programı'mızda önerildiği gibi, ordu, demokratik bir devlein kurumu olmalıdır. Askeri terfi ve atamalar, sivil yönetimin tasarrufunda bulunmalı, ama buna karşı bütün yönetsel yargı yolları açık olmalıdır. "Askeri Şûra kararlarının temyiz edilemeyeceği" hükmü Anayasa'dan kaldırılmalıdır. Orduda modernleşme, yalnız teknolojik bakımdan değil, kültürel yönden de düşünülmeli, çağdaş ve demokratik bir kültüre ordu mensuplarının erişebilmeleri sağlanmalı, bunun yolları açılmalıdır. Ordu mensuplarının politik hakları tanınmalı, orduda eğitim ve disiplin çağdaş demokratik temellere oturmalıdır.

Ve elbette, hepsinin temeli olarak da, demokratik bir değişimin temiz rüzgarı bütün toplumun üzerinde esmeye başlamalıdır. Her türlü siyaset yasağı kalkmalı, kamuoyu her bakımdan bilgilendirilmelidir. Ordu da içinde, devletin bütün kurumları üzerinde, aşağıdan yukarıya doğru, demokratik bir denetim mekanizmasının yolları açılmalıdır.

PARTİ İÇİ TARTIŞMA...

Başı sayfa 2'de

dım etmeliyiz. Ama işin özü şudur: Soralım, bu toplantıya ben dünden farklı ne getiriyorum? Hep aynı şeyleri söylüyorsam durup düşünmek gerekir. Bu toplantıdan ne götürüyorum, eğer yeni tek bir düşünce bile almamışsam, yine durup düşünmek gerekir.

"Dün söylediklerimizin hepsi doğruydu, bugün söylediklerimizin de hepsi doğrudur." Biz elbette böyle düşünmüyoruz. Ve Kongreye giderken geçen dönemin bir muhasebesini parti mutlaka yapacaktır. Bunun için parti politikasının, 5. Kongre'den bu yana adım adım nasıl geliştiğini tam görmek gerekiyor. Bu gelişmenin diyalektiği, partinin mücadele içinde, politik gelişmenin çelişkililiği, karmaşıklığı içinde, kendi pratiği içinde ve farklı görüşlerin karşılıklı etkileşimi içinde politikasını geliştirmesidir. Bu kavranmadan, dün bize doğru gelen bazı görüşlerin bugün niçin yanlış, eksik ya da dar görüşler olarak görülmesi gerektiği de tam kavranamaz.

Bir yoldaş sık sık programda değişiklikler yaptığımızı dile getirdi. Eğer arayış içindeysek, çelişkili gelişme süreçlerinin yaşandığı, ekonomik, sosyal, politik oturmamışlıkla, istikrarsızlıkla karekterize olan bir ülkede, Türkiye'de politik mücadele veriyorsak, bundan daha doğal ne olabilir? Yeter ki, yaptığımız değişiklikler doğru olsun. Hep birbirini açarak, düzelterek, tamamlayarak ileri götürsün. Kuşkusuz bunları yaparken yanıldığımız, tam iyi formüle edemediğimiz noktalar olacaktır. Program bir tabu değildir.

Eğer ülkemizin sorunlarına ciddi ve sorumlu yaklaşacaksak sınıf mücadelesine yol gösterecek politikalara gereklilik vardır. Politika ise salt makalelerle çizilemez. Politika pratik sonuçları ve teorik temelleriyle ele alınması gereken kapsamlı bir çalışmadır. Politika politik strateji ile sıkıca bağlanmamışsa, o zaman gerçekten çelişkiler, zigzaklar ortaya çıkar. Ya somut yaşamdan kopar yada gelecekteki devrimci hedeflerinden. Biz, gelişen politikamızla 5. Kongre'de kabul ettiğimiz programımız arasında politik strateji yönünden çelişki gördüğümüz içindir ki, Ulusal Konferansımızda program değişikliği gereğini ortaya koyduk. Dünya komünist hareketinde artık açıklık kazanan tartışmalardan, bizim yeni olarak söylediğimiz birçok şeyden sonra, mevcut programla yürüyebilir miyiz? Böyle bakarsak programın bir işlevi olur mu?

Şu anlayış, özellikle bugünlerde, çelik bir prensip olarak parti yaşamında yer etmelidir: Partimizin her parti üyesine ihtiyacı var. Herkesin görüşlerine ihtiyacı var. Bir parti yöneticisinin görevi herşeyden önce parti üyelerine kendilerine ihtiyaç duyulduğunu gösterebilmesidir. Her yoldaşın görüşlerine ihtiyaç olduğunu, yaptığı işe partinin ihtiyacı olduğunu gösterebilmek zorundayız. Kendisine gereksinim olduğunu yüreğinde duymayan bir yoldaş, nasıl başarılı ve yaratıcı olabilir?

Ben, eleştiren, arayan, soran her yoldaştan yanayım. Kim partinin ilerlemesi için tek bir tuğla koyuyorsa ondan yanayım. Elbette eleştiriyi amaç haline getirmiyorum. Bu, ileriye gidiş için bir araçtır.

Yoldaşlar,

PB'nun bu genişletilmiş toplantısı, parti çalışmalarımızda ideolojik çalışmalarla örgütsel çalışmalar arasında kopukluk olduğu yolundaki saptamamızı pratik olarak doğruladı. İdeolojik işlerde çalışan yoldaşların toplantısında örgüt sorunları, örgüt sekreterlerinin toplantısında ise ideolojik sorunlar hemen hemen yok denecek düzeydeydi. Bu durum bile, bize ne yapmamız gerektiğini açık biçimde gösteriyor.

Sorunların çözümü için elbette bir dizi yeni önlemler alacak, yeni düzenlemeler yapacağız. Ama her zaman işin özü önemli. Tüm bu sorunların hızlı çözümü için nereye bakalım? Bu yer parti yaşamıdır. Her günkü parti çalışmalarını yönlendirmek için kararlar aldığımız, çalışmaların sonuçlarını değerlendirdiğimiz parti yaşamıdır. İyi bir parti yaşamı, dinamik bir yönlendirici faaliyet yoksa, yalnız tepeden kararlar, düzenlemeler, yeni yeni yapıların kurulması hiç birşeyi çözmeyecektir.

Sizler partinin PB ve MK düzeyinden sonra gelen yöneticilerisiniz. Aslında sizlerin tutumu tüm bu sorunların çözümü için belirleyicidir. Çok önceden beri açıkladık ki, tutulacak halka her kademede parti yöneticiliğini güçlendirmektir. Sizler yalnızca size bağlı olan parti örgütünün sorunlarını çözmekle görevli değilsiniz. Partimizin genel sorunlarının çözümü ile de ilgilenmek zorundasınız. Gerçekte sizin karşı karşıya geldiğiniz pratik sorunların temelinde bu genel sorunlar ya da temel görevler yatıyor. Bir dizi pratik sorun içinden bunları çıkarıp ortaya koymak yönünde de sorumluluklarınız var. Sizler PB ve MK'dan beklememelisiniz. Şöyle düşünmelisiniz: Karşı karşıya olduğum sorunları çözmek için PB ve MK'dan hangi kararların alınmasını istemeliyim. Bunları bizim önümüze koymalısınız. Aksi halde iki ateş arasında kalacaksınız. Özellikle parti içinde açacağımız tartışmadan sonra parti üyelerimiz isteyecek, parti yönetimi ise politik gelişmenin hızına ayak uydurabilmek için zaten istiyor. Sizler kendinizi tüm isteklere yanıt vermek zorunda hissedeceksiniz. Elbette bu konuda önemli bir sorumluluk, daha ağır görevler üstleneceksiniz. Ama bunları yalnız sizlerin kaldırması, çözmesi mümkün değildir. Ancak parti bir bütün olarak harekete geçerse mümkün olabilir. Öyleyse bu hareketi sağlamak bugün sizlerin de ana görevidir.

Kısaca yoldaşlar, ileriye sıçramak için kendimizi yenilemeliyiz, yepyeni dinamik, canlı bir parti yaşamı, parti faaliyeti yaratmalıyız. Zengin bir düşünce ortamı, iyi düşünülmüş, arkasında yaratıcı düşüncenin yattığı somut sonuç alıcı işlere dayanan bir parti faaliyeti olmalıdır.

Tüm bunlar eskiyi kırıp atmadan olanaksızdır. Bu ise sancısız, olağan biçimlerde olmaz. Parti sarsılmalıdır, kendimiz sarsılmalıyız. Partimiz kenarında pembe hayaller kuracağımız durgun bir göl olamaz. Böyle düşünenler varsa, çıkarsa onlarla yol alamayız. Partimiz hareketin kendisi olmalıdır. Partimiz, kıyıyı döven dalgalı bir deniz olmalıdır. Öyle ki, bizim dalgalarımız, toplumun durgun, görece durgun olan sularını hareketlendirsin.

Bu iş çok zor, demeyin! Doğru zordur. Ama olanaksız değil. Suya atılan ufacık bir taşın, ufak esintilerin yarattığı dalgacıklardan dev gibi dalgalar ortaya çıkar. Eğer uygun koşullar varsa. Artık biliyoruz ki, ülkemizde böylesi koşullar gelişiyor.

Parti içinde açacağımız tartışma suya atılan bir taş, ufak bir esinti bile olsa gelecekteki güçlü atılımları hazırlayabilir.

Tartışmanın bu amaçları gerçekleştirmesinde asıl sizler önemli bir işlev yüklenmiş oluyorsunuz. İnanıyorum ki, bu toplantı ile yapacağımız işin önemini kavradık. Sonuçları yine birlikte değerlendireceğiz. Şimdiden şu soruyu sormaya hazırlanalım: Parti içi tartışmanın, amaçlarına varması için ben eskiden farklı olarak ne yapmalıyım? Bu soruyu şimdi her parti üyesi kendi kendine sormalıdır. Tartışmanın verimli sonuç vermesi azami sayıda parti üyesinin bu soruya, üzerinde iyi düşünülmüş, pratiğe dönük yaratıcı yanıtlar getirmesine bağlı kalacaktır.

NİSAN DİRENİŞİ...

Başı sayfa 4'de

ne yazık ki, bu süreçte farklı görüşleri savunanlar arasında devrimci dostluk ve arkadaşlık temelindeki ilişkiler zayıf gelişiyor. "Dediğim dedik" tutumların sergilendiği oluyor. Aynı zamanda yer yer kimi çevrelerin kendi politik örgütlenmeleri ile öğrenci gençliğin örgütlenmesi arasındaki sınırlar, ilişkiler de silikleşiyor, birbirine geçiyor. Öğrenci gençliğin ileri bilinçli, politize olmuş kesimlerinin kafalarındaki programatik politik sorunlarla, öğrenci gençliğin geniş kesimlerini ilgilendiren sorunlar ve istemler karşı karşıya konuyor. Yer yer, kendi görüşlerini kabul ettiremeyenlerin karşısındakileri düşman ilan ettiklerine, bu arkadaşları öğrenci gençliğin örgütlenmesinden dışlamayı, tasnif etmeyi birinci amaç olarak gördüklerine de tanık olunuyor. Açık ki öğrenci gençliğin politik kesimleri arasındaki bu anlamsız rekabet, birliğin gelişimini engelliyor. Soyut politik tartışmaların, özellikle kulaktan kulağa fısıldanan dedikoduların, birbirini bir etiketle adlandırma, niteleme alışkanlığının önünün alınamaması, ilişkileri kör bir bıçak gibi kesiyor. Birlik eğilimini kemiriyor. Her türlü olumsuzluğa karşın çeşitli politik öğrenci çevrelerin arasında sıkı bir diyalog, bir işbirliği, en azından bölücü, kışkırtıcı oyunların, provakasyonların engellenmesi için zorunludur. Eski önyargılara, yenilerinin icat edilmesine son verilmelidir.

Devrimci öğrenci kesimleri, öğrenci gençliğin mücadelesinin sürükleyici etmenleridir. Devrimci sol kesimler arasındaki birlikte iş yapma temelindeki devrimci dostluk, tüm öğrenci gençlik kesimlerinde daha güçlü bir mücadeleye katılma isteği yaratacaktır.

Bu bağlamda Nisan direnişinin derslerinden yola çıkarak, önümüzdeki ödevleri şu ya başlıklar altında toparlayabiliriz:

Birincisi; alternatif dernekler yasası için hazırlanan taslağı en geniş kitle içine taşımak, bunu geliştirmek, bu yasanın çıkması için gerekli baskı gücünü oluşturmak. Bununla bağlı olarak özerk demokratik üniversite istemimizi daha da somutlamak, bu temelde, YÖK'e karşı tüm yüksek öğrenim gençliğinin katılımını sağlayacak biçimde, mücadelemizi yürütmek.

İkincisi; öğrenci derneklerinin kuruluşunu hızlandırmak, engelleme ile karşılaşılan yerlerde kuruluş çalışmalarını olabildiğince geniş kesimin katılımı ile birlikte yürütmek. Varolan örgütlenmeleri yığınsallaştırmak, merkezi koordinasyonun sağlanması için çaba harcamak.

Üçüncüsü, politik gençlik kesimleri arasındaki dostluğun, dostluk ve birliğin güçlenmesi için çalışmak. Bizim de bir parçasını oluşturduğumuz bu ileri, politize kesimlerle, geniş öğrenci yığınlarının kaynaşmasını, birleşmesini başa almak.

Komünist gençlere bu süreçte çok büyük görevler ve sorumluluklar düşüyor. Birleştirici, devrimci dostluğu diri ve canlı tutan her işte en önde yürüyen, yaratıcı yöntemler bulan bir çalışma ile, devrimci sol arasında tartışılan politik-ideolijik-teorik konuların açıklık kazanmasına, hoşgörü, karşılıklı anlayış ortamının yaratılmasına yardımcı olan bir tutum ile, bu görev ve sorumluluklarımızın üstesinden gelebiliriz.

TÜRKİYE'NİN NATO'DAKİ İŞLEVİ

Başı 1. sayfada

nün kapatılması gibi önlemlerin alınabileceğini belirtti ve şöyle dedi: "Türkiye'nin süratle bir ulusal güvenlik kavramı ve stratejisi oluşturması gereklidir."

1987'ler dünyasında ve Türkiye'sinde bu görüşlerin ortaya konması, Türkiye'nin NATO içindeki işlevinin gözden geçirilmesinin istenmesi bir raslantı mıdır?

Değildir. Bu noktaya gelinmesinde, TKP'nin ve öteki devrimci sol güçlerin büyük baskılara, koğuşturmalara uğramalarına karşın, NATO üyeliğinin ülkemize ne denli zarar getirdiğini halkımıza açıklamaktan bir gün bile geri durmamış olmalarının payı vardır. Bu güçler, bugün de, yine koğuşturmalara, çeşitli baskılara uğramalarına karşın, aynı doğrultuda davranmaya devam ediyorlar. Onların görüşleri, gerçekleri yansıttığı için, ister istemez çeşitli yurtsever güçlerin sıralarında yankı buluyor.

Bu noktaya gelinmesinde, dünya üzerinde oluşan yeni koşulların da etkisi vardır. Dünya çapında NATO ile Varşova Antlaşması Örgütü arasında çıkabilecek nükleer bir savaş tehlikesi olağanüstü artmıştır. Pentagon ve NATO'nun şahinleri Türkiye'yi çatışma politikalarının "ileri karakolu" olarak görmektedirler. Bu koşullarda ABD NATO'ya ard arda saldırgan konseptler dayatmakta, uzayın militarizasyonu planları yapmakta, Türkiye'dekiler de içinde çeşitli ülkelerdeki üslerini "yıldızlar savaşı" planının ayaklarına dönüştürmektedir. ABD yönetimi, NATO'nun eylem alanını genişletmek için çabalarını yoğunlaştırmakta, Batı Avrupalı kimi NATO üyeleriyle birlikte Türkiye'ye bunun bir aracı gözüyle bakmaktadır. Bütün bunlara karşın, 12 Eylül 1980'den bu yana Türkiye, kendi dış politikasını, savunma anlayışını, komşularıyla ilişkisini kendi ulusal çıkarları temelinde egemence belirleyebilmenin olanaklarını yitirmiştir. Türkiye'nin komşularıyla ilişkileri, esas olarak, Türk-Amerikan ilişkilerine göre belirlenir olmuştur. Türk-Amerikan ilişkileri ise, eşitlik, eşit güvenlik, bağımsızlık, içişlere karışmama ilkelerine dayanmamakta, uyduluk ve kölelik ilişkileri temeline oturmaktadır.

Bu koşullarda en geniş güçler, Türkiye'nin NATO içindeki işlevinin yeniden belirlenmesini ulusal çapta bir görev olarak ele alıyorlar.

Bu işlev nasıl belirlenecek? Bu işlev belirlenirken neler dikkate alınacak? Tartışmanın gündemine artık bu da girmiştir.

Eski dışişleri bakanlarından Hayrettin Erkmen, "konu, milli düzeyde ele alınmalı" dedi. Eski savunma ve dışişleri bakanlarından H.E.Işık, hükümetin, parlamentonun yanısıra uzmanların ve siyasi partilerin de görüşlerinin alınması gerektiğini belirtti. Eski başbakanlardan B.Ecevit, öteden beri ulusal güvenlikle ilgili konuların bir tabu olmaktan çıkarılmasını, geniş çapta tartışılmasını savunuyor.

Bütün bunlar, komünistlerin güncel politik hedef olarak, Türkiye'nin NATO'da barışın korunmasından ve ulusal çıkarlardan yana bir politika izlemesi için mücadele hedefini koymalarının gerçekçi ve sonuç alıcı bir yaklaşım olduğunu da kanıtlıyor: Öte yandan TKP'ye göre, ülkemizin geleceğini ilgilendiren böyle bir konuda Türkiye'nin, NATO konusundaki görüşleri farklı olsa da, ulusal çıkarlardan yana olan bütün güçlerin katılımına ihtiyacı vardır. Gerek "milli" düzeyde bir tartışma yapılması, gerekse hiçbir gücün dışarda bırakılmaması ihtiyacı, ivedilikle bir çelişkinin giderilmesini, Türkiye'de NATO'yu, onun politikasını, Türkiye'nin NATO'ya bağımlılığını eleştirenlerin en az NATO politikasını savunanlar kadar hak ve özgürlüklere sahip olmasını gündeme getiriyor. DYP Başkanı Cindoruk'un ifade ettiği gibi, "NATO'ya karşı tavır aldıkları için yargılananlar var"ken, bu konuda sağlıklı bir tartışma yapılamaz.

Tartışmada mutlaka dikkate alınması gereken nokta, NATO'nun bir uluslararası örgüt olduğu, bu nedenle de NATO'daki işlev gözden geçirilirken, Türkiye'nin dünya üzerindeki konumu ve görevleriyle birlikte, uluslararası koşullar ve olanakların da birlikte ele alınmasıdır. Nitekim B.Ecevit, konunun aynı zamanda uluslararası bir sorun olduğuna da işaret etmiştir.

Ama bugüne kadar ülkemizde hiç kimse, Varşova Paktı'nın Mayıs sonlarında yapılan Politik Danışma Komitesi toplantısından sonra NATO'ya yaptığı önerilerden ve bunların Türkiye tarafından da, NATO tarafından da benimsenmesiyle doğacak olanaklardan söz etmemiştir. Oysa NATO içindeki işlev belirlenirken, karşı tarafın da ne dediğine, ne önerdiğine bakmak gerekmez mi?

Örneğin, Varşova Paktı'nın önerdiği gibi, askeri bütçelerin dondurulması ve silah dengesizliklerinin yeni silah türleri geliştirerek değil de silahsızlanma yoluyla giderilmesi durumunda, militaristlerin "NATO standartlarına ulaşma" hedefi tümüyle anlamını yitirecek, Türkiye sosyal-ekonomik gelişmesi için son derece büyük kaynaklara kavuşacaktır. Son NATO toplantıları sırasında ortaya çıktığı gibi, Türkiye silahlanma harcamalarını her yıl yüzde 5 artırmaktadır. Örneğin, Türk-Bulgar, Türk-Sovyet sınırında asker ve silah indirimlerine gidilmesi, "ileri karakol" olma dayatmasını; nükleer silahsızlanmanın gerçekleşmesi ise, Türkiye'ye yeni nükleer silahlar yerleştirme dayatmasını temelsizleştirecektir. Nükleer ve konvansiyonel, herhangi bir savaşa izin vermeme her iki pakt tarafından bir görev olarak benimsendiğinde, askersel paktların varolmaya devam etmeleri için de bir neden kalmayacaktır.

Nitekim bugünkü dünya koşullarında, yani güvenliğin karşılıklı, dünya ölçüsünde gerçekleşmesinin bir zorunluluk olarak ortaya çıktığı koşullarda bütün ülkelerin ve halkların çıkarları şunu gerektiriyor: NATO ile Varşova Paktı aynı anda kaldırılmalı, ilk etapta askeri kanatlar lağvedilmeli, bunların yerine Birleşmiş Milletler çerçevesinde geniş kapsamlı bir güvenlik sistemi oluşturulmalı, bu sistem askersel, politik, ekonomik, insancıl ve çevre sorunları alanlarını içermelidir.

İşte bu öneriler ve yaklaşımlar, çeşitli NATO ülkelerinde yalnızca komünistler, sol güçler, sosyal demokratlar tarafından değil, ABD'nin eski savunma bakanlarından, Dünya Bankası'nın eski başkanı Mc Namara gibi politikacılar tarafından da mutlaka dikkate alınması gerekli öneriler olarak değerlendirilmektedir.

Türkiye'nin NATO içindeki işlevinin yeniden belirlenmesi gündemde canlı tutulurken de, bu işlevin ne olması gerektiği tartışılırken de, bütün bu noktaları gözönünde tutmak yararlı olacaktır.

B.GÜNER

YENİ BİR EKONOMİK POLİTİKA İHTİYACI

Başı sayfa 8'de

mez gözüyle bakmak zorundayız." (Milliyet, 6 Haziran 1987)

Durum böyleyken, çare olarak "yeni bir istikrar tedbirleri paketi" "yeni bir 24 Ocak" gerekli denmeye başlandığı gözlendi. Gerçekte bu tür istemler, 24 Ocak ekonomik politikasının sorunları çözemediğini ilan etmekten başka bir anlama gelmiyordu. 24 Ocak yararlı olsaydı, bugün bir yenisinin gerekliliğinden söz edilebilir miydi? 24 Ocak ve benzeri "istikrar programları" çare olsaydı ülke ekonomisi bugünkü durumuna düşer miydi?

24 Ocak kararları 7 yıldır, en acımasız koşullarda uygulandı. Sonuç ne oldu?

Dışborçlar yükü yaklaşık üç kat arttı, ulusal gelirin yarısını çoktan aşarak 36 milyar doları buldu. Yatırımlar giderek daraldı. Yatırımlar içinde imalat sanayinin payı ise üçte bir oranında azaldı. Türk Lirası dolar karşısında yaklaşık 20 misli değer yitirirken, hükümet döviz endeksli tahviller çıkarmaya başlayarak Türk Lirasının iflasını belgeledi. Dış ticaret açıkları artarak 30 milyar doları buldu. İç borçlar yıllık bütçe boyutlarına ulaşırken, emisyon hacmi 3 trilyon liraya doğru tırmanmaya başladı. Toplam yedi yılın ortalama yıllık enflasyon oranı yüzde 50'nin altına inmedi.

Neresinden bakılırsa bakılsın Türkiye'nin bugün yeni bir ekonomik politikaya ihtiyacı vardır. Gelinen nokta, böylesi bir ihtiyacı herkese dayatmaktadır. Bu ihtiyaca kim nasıl bir yanıt verecektir? Gerçekte sorun budur. Özal mı, yoksa muhalefet güçleri mi?

Görünen o ki, yasal muhalefetten ancak "Özal enflasyona ilişkin verdiği sözleri tutmadı, o zaman istifa etmelidir" ya da "Ben gelirsem altı ayda düzeltirim" düzeyini aşmayan yanıtlar gelmektedir. Bu durumun başlı başına Özal'ı güçlendiren bir etmen olduğu açıktır. Aynı olgu, hükümetin ve uluslararası sermaye çevrelerinin enflasyon patlaması ve döviz bunalımı ile gerek muhalefet güçlerini gerekse de Özal'dan yüz çevirme eğilimindeki sermaye çevrelerini caydırma, pasifize etme yolundaki baskılarının hiç de etkisiz kalmadığını kanıtlamaktadır.

Oysa muhalefet sorunların üzerine gitmese de sorunlar onun üzerine geliyor. Bu her alanda olduğu gibi ekonomide de böyledir. O zaman sorunların muhalefeti ezip geçmesine izin vermemek ulusal ekonominin çıkarlarını temel alan, kimi karşı kiminle birlikte sorunlarına yanıt getiren açık ve net bir politika geliştirip, bunu günlük mücadele alanında kullanmak, demokrasiye tehdit oluşturan ekonomik sorunların üstesinden gelmede gerekli gücü bugünden oluşturmak, tutulması gereken tek, akılcı yol değil midir? Bunun için de, dış borç yükü ve silahlanma harcamalarını "konuşulmaz" ya da "halli imkansız" kategorilerinden çıkarıp gündeme getirmek, tartışılmasını sağlamak yapılacak iş olmuyor mu?

ATILIM 15 Günlük Gazete. Herausgeber: Ermis Verlag. Satz/Dizgi, Umbruch/Tertip, Druck/Baskı: Eigene Herstellung. İsteme Adresi: Postfach 101016 4300 Essen 1. Ödeme: Ermis Verlag, Stadtsparkasse Essen, BLZ 36050105, Knt. Nr. 712703. Fiyatı 1DM. Abone: 1 yıllık 48DM

YENİ BİR EKONOMİK POLİTİKA İHTİYACI

Son iki aylık dönemde, ülke ekonomisinin içinde bulunduğu duruma ilişkin veriler basında geniş ölçüde yer aldı. Aynı şekilde ekonomik gidişten duyulan kaygı ve şikayetlerin de artan ölçüde dile getirildiğine tanık olundu. Ne ki, bu kez şikayet sahipleri, emekçiler ya da günlük basının deyişiyle "dar ve sabit gelirliler" ile sınırlı değildi. "İş alemi" de, yüksek sesle gidişten memnun olmadığını belirtmeye başladı.

Hızla yükselen fiyatlar, artan enflasyon, üzerinde en fazla konuşulan konu oldu. Özal'ın tek kaynak olarak bırakmak istediği Devlet Istatistik Enstitüsü'nün verileri gözönüne alındığında bile yılın ilk aylarındaki fiyat artışları, enflasyonun yıl sonu itibariyle yüzde 50'leri bulacağını ortaya koydu. Oysa hükümet 1987 yılı için yüzde 20'lik bir enflasyon oranı öngörmüş ve bütçe hesaplamalarını da buna göre yapmıştı. Özal hükümeti, enflasyon konusundaki eleştiri ve şikayetleri dikkate almaya hiç de niyetli olmadığını, 1988 mali yılı için öngördüğü enflasyon oranını bu kez de yüzde 18 olarak belirleyerek herkese ilan etti. Aynı günlerde yayınlanan OECD'nin "Ekonomik Perspektifler" başlıklı yılın birinci raporunda ise, 1987 ve 1988 yıllarında enflasyonun aşağı çekilmesinin olanaksız olduğu belirtiliyordu.

Enflasyon artışına ilişkin verilerin peşinden kamuoyuna çeşitli raporlar ve açıklamalar yansımaya başladı. Türkiye Odalar Birliği'nin genel kurulu için hazırlattığı "İktisadi Raporu"nda, enflasyonun temel bir nedeni olarak, hükümetin yüksek faizle iç borçlanmayı artırmayı sürdürmesi gösterildi. Ekonomik darboğazdan sözedilen raporda, hükümetin bütçe açığını kapatmak amacıyla yüksek faizli tahvillerle piyasadan para toplamasının "özel kesimin kullanabileceği kaynakları daralttığı" vurgulandı; bu durumun "sanayi yatırımlarını caydırdığı" ve "yakın gelecekte Türkiye'nin iç pazarını besleyecek ayrıca ihracatını artıracak sanayi ürünü bulmakta zorluk çekeceği" belirtildi. TOB'nin söz konusu raporunda ayrıca, dış borçların hızla artışının yarattığı tehlikelere de dikkat çekildi. Aynı günlerde pek çok sanayici ve bankacı, hükümetin izlediği borçlanmayı artırma politikasının kaynak ve kredi bulunmasını, dolayısıyla yatırım yapılmasını olanaksız hale getirdiğinden şikayet ederken, TÜSİAD genel sekreterliğince hazırlanan "iç borçlanma" başlıklı raporda hükümetin izlediği içborçolanma politikası ile enflasyonun artışı arasındaki bağlantı sergilendi ve durum "kısır döngü" olarak nitelendi. TÜSİAD ayrıca dışborçların tehdit edici boyutlara ulaştığını açıklayarak, konuyu hükümetle görüşmeyi kararlaştırdıklarını kamuoyuna duyurdu. Öte yandan Ege'li sanayiciler, 1988'i şimdiden bunalım yılı ilan ederken, İstanbul Sanayi Odasının aylık meclis toplantısında konuşanlar enflasyondan yakındılar, yatırımların durduğunu, iflasların arttığını vurguladılar.

Dış borçların tehdit edici boyutlara varması, yatırımların durması, sanayinin yıkıma uğraması, iflasların artması... Bunları artık, 24 Ocak ekonomi politikasının sonuçlarını önceden görüp en baştan karşı çıkanlar değil, uluslararası mali sermayenin İMF eliyle dayattığı bu politikayı tek yol olarak görenler ve alkışlayanlar dile getiriyorlar.

Bu, şimdi sorunların daha geniş boyutlu tartışılması sonucunu doğuruyor. Ancak, enflasyonun önlenmesi ve iç borçlanmadaki artışla ifade edilen kısır döngünün kırılması konuları tartışılırken, soruna çözümler üretilmesinde son derece kısır kalınıyor. Bunun temel nedeni, işin püf noktasının gözden kaçırılması ya da gözden gizlenmesidir. Bu, bütçe açıklarının temelinde yatan dışborç yükünün ve bununla kopmaz biçimde bağlı olarak, üretici hiçbir faaliyet doğrumayan, gereksiz silahlanma harcamalarının azaltılması konusudur. Enflasyon tartışmalarının en hararetli olduğu günlerde hala "tabu" olarak görülen silahlanma harcamaları konusunda, söz söyleyen görebildiğimiz, kadarıyla, bir tek Dr. Zeki Kuruca oldu. Milliyet gazetesinde çıkan yazısında Dr. Kuruca şöyle diyordu: "Ekonomik gücümüzü aşan askeri harcamalar yapmak zorunda bulunmamız ve bunu devam ettirmek durumunda olmamız enflasyon içinde yaşamamızı kaçınılmaz kılmaktadır. Kendi iç ve dış güvenliğimiz için yapmak zorunda olduğumuz bu askeri harcamalar yanında, mensup olduğumuz Batılılar grubu içinde katlandıklarımız askeri harcamalar nedeniyle de enflasyona önlene-

Arkası 7. sayfada

"Sol Birlik"ten:

"Pınarcık olayı: Devlet terörüne yeni gerekçe"

■ **Peçenek ve Yuvalı köylerinde çok sayıda can kaybına yol açan çatışmalar olduğu basında yer aldı. Atılım bu sayısında Sol Birlik gazetesinde Pınarcık olayı ile ilgili yayınlanan yorumu aktarıyor:**

20 Haziran gecesi Mardin'in Ömerli ilçesine bağlı Pınarcık köyünde yaşanan kanlı olaylar uzun bir süre iç ve dış kamuoyunun gündeminde baş sırayı aldı. PKK'nın saldırısıyla çoğunluğu çocuk ve kadınlardan oluşan 30 kişi öldürülmüştü. Kürt halkını kırıp yok etmeyi, askeri yöntemlerle ezmeyi kafasına koyan Evren-Özal rejimi, kanlı olayı bahane ederek Türkiye Kürdistanı'nda süregiden askeri operasyonlarını artırmaya, bölgeye Genelkurmay'dan, jandarmalardan ve polis özel timlerinden oluşan yeni birlikler yollayarak -bir sınır ötesi operasyon seçeneği saklı olmak üzere- terör estirmeye başladı. Tekelci basın sözkonusu kampanyaya koro halinde katılırken, uluslararası kamuoyu da bu yönde şartlandırılmaya çalışıldı.

Yıllardan beri tüm ulusal-demokratik haklarına kavuşmak isteyen Kürt halkına barbarca bir terörü layık gören rejim ve onun politikası, sorunu askeri yöntemlerle çözememenin çıkmazını, şimdi tüm toplumu terörize ederek, şovenizmi kışkırtarak çözme çabasındadır. Bölgede kuşatma ve operasyonlar sürmekte, yıllardır silahlı askeri birlikler silahsız Kürt köylülerine karşı görülmemiş bir vahşet uygulamaktadır. Kendi topraklarında yaşayan Kürt halkı, düşman ilan ediliyor, operasyon adı altında bir soykırım savaşı yürütülüyor, Evrenler-Özallar bu sorumluluktan yakalarını kurtaramazlar.

Rejimin yüzbinlerce Kürt köylüsünü kendi topraklarından göç adı altında zorla sürgün etme girişimleri sürmektedir. Diğer yandan, köy koruculuğu sistemiyle Kürt halkının içine tam bir dinamit yerleştirilmiştir. Ulusal baskı ve şovenizm "Hayır sen yoksun, geri kalacaksın ve aşağılanmaya mahkumsun" anlayışıyla sürmektedir. Oysaki ulusal-demokratik haklarına kavuşmak Türk halkı kadar Kürt halkının da en doğal en temel insanlık hakkıdır.

Gelişmelerin karmaşıklığı içinde, askeri şiddet yöntemlerini, bunun ortamını savunanları, T.Kürdistanı'nda kan dökülmesini kışkırtanları, Kürt ve Türk halkları arasına kama sokmak isteyenleri geriletmek gerekiyor. Sorun politik bir sorundur ve çözümü de politik olacaktır. Her iki halkın çıkarı da sorunun adil ve demokratik bir çözüme kavuşturulmasından geçiyor.

Bu koşullarda, Pınarcık'taki kanlı olayda da görüldüğü gibi, kadın ve çocuk sivil halkı hedef alan saldırılar ve böylesi yöntemler, Kürt halkının özgürlük yolunu açıcı nitelikte olmadığı gibi, aksine Kürt halkına ve onun ulusal-demokratik mücadelesine zarar vermektedir. Ne adına, kim tarafından yapılırsa yapılsın, hiçbir neden ya da gerekçe bu tür yöntemleri ve saldırıları haklı gösteremez. Böylesi eylemler, iki halkın diktatörlük rejimine karşı ortak mücadelesine yarar getirmiyor. Aksine, rejim Kürt halkının varlığına kasteden girişimlerini bu sayede kamufle etmeye çalışıyor, saldırıların sonuçlarından rejim yararlanıyor. Böylece, benzeri eylemlerden rejim şovenizmi kışkırtmak için de yararlanmakta, bu yolla şovenizm yaygınlaştırılmaktadır. Kürt halkının mücadelesi ile uluslararası planda oluşturulmaya çalışılan dayanışma hareketini zayıflatan bu tür eylemler bu alanda tecrit çemberini kırmaya çalışan rejimin işine yaramakta, uluslararası planda da Kürt halkının dostlarından yalıtlanmasını getirmektedir.

Türkiye Kürdistanı'ndaki terör ve zorbalığa son verilmeli, özel polis ve asker timleri çekilmelidir. Kürt köylülerinin zorla göç ettirilmeleri durdurulmalı, köy koruculuğu dağıtılmalıdır. Kürt halkının varlığı, ulusal demokratik hakları tanınmalıdır. Sorun, adil ve demokratik bir çözüme kavuşturulmalıdır. Sol Birlik bu istemler için tüm ilerici, demokrat ve yurtseverleri birlikte mücadeleyi yükseltmeye çağırıyor.

Sol Birlik 1.7.1987